

**НАЦИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ
NATIONAL MUSEUM OF HISTORY**

**ИЗВЕСТИЯ НА
НАЦИОНАЛНИЯ
ИСТОРИЧЕСКИ
МУЗЕЙ
ТОМ XXIX**

**PROCEEDINGS
OF THE NATIONAL
MUSEUM OF HISTORY
VOL. XXIX**

СОФИЯ
2017

СЪДЪРЖАНИЕ

АРХЕОЛОГИЯ

Иван Христов

ТРАКИЙСКАТА АКРА. ПРОУЧВАНЕ НА ЯМИ ОТ IX В. ПР. ХР.
НА НОС АКРА, ЗЕМЛИЩЕ НА ГР. ЧЕРНОМОРЕЦ 9

Гавраил Лазов

КОПИЕ ИЛИ КАМШИК? ЕДИН РЯДЪК ПРЕДМЕТ ОТ 4. В. ПР. ХР. ОТ ФОНДА НА НИМ 39

Иво Тавитян

ЕЛИНИСТИЧЕСКИ КАНТАРОС С АНТИЧНИ ПОПРАВКИ ОТ ФОНДА НА НИМ.
КРАТКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА НЯКОИ ВИДОВЕ ПОПРАВКИ. 50

Мариела Инкова

НОВООТКРИТ КЪСНОАНТИЧЕН НЕКРОПОЛ В МЕСТНОСТТА ТРЕЩЕНИК
КРАЙ ЯКОРУДА. ПРЕДВАРИТЕЛНО СЪОБЩЕНИЕ. 58

Иван Христов

РАННОХРИСТИЯНСКА БАЗИЛИКА В М. РАЗКОПАНИЦА, ЗЕМЛИЩЕ НА С. СТАРОСЕЛ,
ОБЩИНА ХИСАРЯ 66

Румен Т. Иванов

АРХЕОЛОГИЧЕСКИ ПРОУЧВАНИЯ НА ВРЪХ ГОЛЯМ БОРОВЕЦ
(ПРЕДВАРИТЕЛЕН АНАЛИЗ). 86

Иван Христов

ЗА ТАКА НАРЕЧЕНАТА КРЕПОСТ НА НОС КЮПРИЯ (БОРУНА) ПРИ ГР. ПРИМОРСКО 122

Николай Марков

ЗА ФУНКЦИЯТА НА СРЕДНОВЕКОВНИТЕ ОЛОВНИ “СОЛУНСКИ” АМПУЛИ 135

Константин Тотев

ПОДГЛАЗУРЕН МОНОГРАМ НА ЕПИСКОП ИЛАРИОН МЪГЛЕНСКИ ОТ РАЗКОПКИТЕ
ВЪВ ВЕЛИКО ТЪРНОВО 151

Никифор Тодоров

ИЗТОЧНАТА КРЕПОСТНА СТЕНА НА СРЕДНОВЕКОВЕН ГРАД ТРАПЕЗИЦА
(СОНДАЖНИ ПРОУЧВАНИЯ 2009-2010 Г.). 156

Филип Петрунов

ПРОУЧВАНЕ НА ХРАМ “СВ. ВМЧК. ГЕОРГИ” ДО СЕЛО ТРУДОВЕЦ – 2016 ГОДИНА 162

Виктория Русева

АНТРОПОЛОГИЧНО ИЗСЛЕДВАНЕ НА СКЕЛЕТНИТЕ ОСТАНКИ ОТ ПОГРЕБАНИТЕ
В ГРОБОВЕ № 1–6, ЦЪРКВА “СВ. ГЕОРГИ”, ТРУДОВЕЦ. 169

НУМИЗМАТИКА, ЕПИГРАФИКА, СФРАГИСТИКА И ФАЛЕРИСТИКА

Владимир Пенчев

КОЛЕКТИВНА НАХОДКА С ТРАКИЙСКИ ИМИТАЦИИ НА ТАСОСКИ ТЕТРАДРАХМИ
ОТ ЗЕМЛИЩЕТО НА СЕЛО ДОЛНО БОТЕВО, ХАСКОВСКО 176

<i>Елина Анастасова</i> РЕВЕРСНИТЕ ИЗОБРАЖЕНИЯ ПРИ ГРАДСКОТО МОНЕТОСЕЧЕНЕ НА СЕРДИКА, КАТО ИЗТОЧНИК НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА РЕЛИГИОЗНИЯ ЖИВОТ В ТОЗИ РИМСКИ ГРАД	184
<i>Невян Митев, Драгомир Георгиев</i> ЕВРОПЕЙСКИ МОНЕТИ (XVII–XVIII ВЕК) ОТ ФОНДА НА ИМ-ПРОВАДИЯ	194
<i>Владимир Пенчев</i> ТАЛЕРОВИ МОНЕТИ И ТЕХНИ ПОДРАЗДЕЛЕНИЯ ОТ XVII – ПЪРВАТА ПОЛОВИНА НА XVIII ВЕК, ОТ ФОНДА НА НИМ – СОФИЯ	201
<i>Николай Шаранков</i> ЛАТИНСКИ ПОСВЕТИТЕЛЕН НАДПИС НА ТРИБУН ОТ ОКОЛНОСТИТЕ НА С. ЧОМАКОВЦИ	261
<i>Валентина Задгорска</i> ОРДЕНИ НА НЕЗАВИСИМАТА ДЪРЖАВА ХЪРВАТСКА И РЕПУБЛИКА СЛОВАКИЯ ВЪВ ФОНДА НА НИМ	268

ИСТОРИЯ

<i>Николай Марков</i> ЗА “ПРЕСТЪПЛЕНИЯТА” НА БОГОМИЛИТЕ, СПОРЕД ЕДИН СРЕДНОВЕКОВЕН ИЗВОР	275
<i>Цвета Райчевска</i> АНХИАЛСКАТА КОРАБОСТРОИТЕЛНИЦА В КАМПАНИЯТА ПО ЗАВЛАДЯВАНЕТО НА КИПЪР (СПОРЕД ОСМАНСКИ РЕГИСТЪР ОТ 1570–1572 Г.)	285
<i>Николай Кочанков</i> ХЪРВАТСКО-ИТАЛИАНСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ И БЪЛГАРСКАТА ДИПЛОМАЦИЯ (1941–1943)	295

ЕТНОЛОГИЯ

<i>Николай Марков</i> УЖАС В ТЪМНИНАТА. БЕЛЕЖКИ ЗА ПРОИЗХОДА И РАЗВИТИЕТО НА ОБРАЗА НА ВЪРКОЛАКА	308
<i>Ели Гуцева</i> ПРЕТВОРЕНОТО СЪТВОРЕНО. БЪЛГАРСКИЯТ “ПАЧУЪРК” ОТ ПЪРВАТА ПОЛОВИНА НА XX В. ПО МАТЕРИАЛИ ОТ ФОНДА НА НИМ	330

МУЗЕЙНО ДЕЛО

<i>Цветана Къосева</i> ИЗЛОЖБАТА “КРЕХКА ТОЛЕРАНТНОСТ (СПАСЯВАНЕТО НА ЕВРЕИТЕ В ЕВРОПА ПРЕЗ ВТОРАТА СВЕТОВНА ВОЙНА)” – ЕДИН УСПЕШЕН ЕКСПЕРИМЕНТ В НАЦИОНАЛНИЯ ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ	339
--	-----

МНЕНИЯ

<i>Николай Марков</i> ЗА НАЗВАНИЯТА “БЪЛГАРИ” И “СЛАВЯНИ” В ИТАЛИАНСКИТЕ СРЕДНОВЕКОВНИ ДОКУМЕНТИ	353
--	-----

CONTENTS

ARCHAEOLOGY

<i>Ivan Hristov</i> THE THRACIAN AKRA. STUDY OF PITS FROM THE 9TH CENTURY BC ON CAPE AKRA, LAND OF CHERNOMORETS	9
<i>Gavrail Lazov</i> SPEAR OR WHIP? A 4TH CENTURY BC RARE ARTIFACT FROM THE NMH COLLECTION	39
<i>Ivo Tavityan</i> HELLENISTIC KANTHAROS WITH ANTIQUE REPAIRS FROM THE NMH COLLECTIONS. A BRIEF DESCRIPTION OF SOME TYPES OF REPAIR	50
<i>Mariela Inkova</i> NEWLY DISCOVERED LATE ANTIQUITY NECROPOLIS IN TRESHTENIK LOCALITY NEAR YAKORUDA. PRELIMINARY REPORT	58
<i>Ivan Hristov</i> EARLY CHRISTIAN BASILICA IN THE RAZKOPANITZA LOCALITY, VILLAGE LAND OF STAROSEL, MUNICIPALITY OF HISAR	66
<i>Rumen Ivanov</i> ARCHAEOLOGICAL STUDIES ON PEAK GOLYAM BOROVBETS (PRELIMINARY ANALYSIS) ..	86
<i>Ivan Hristov</i> ON THE SO-CALLED FORTRESS ON THE CAPE KYUPRIA (BORUNA) AT THE TOWN OF PRIMORSKO	122
<i>Nikolay Markov</i> ON THE FUNCTION OF THE MEDIEVAL LEAD "THESSALONIKI" AMPULLAE	135
<i>Konstantin Totev</i> UNDERGLAZE MONOGRAM OF HILARION, BISHOP OF MUGLEN FROM THE EXCAVATIONS IN VELIKO TARNOVO	151
<i>Nikifor Todorov</i> THE EASTERN WALL OF THE MEDIEVAL TOWN OF TRAPEZITZA (2009-2010 TEST TRENCHING)	156
<i>Philip Petrunov</i> STUDY OF SV. GEORGI, THE GREAT MARTYR CHURCH IN THE VILLAGE OF TRUDOVETS – 2016.	162
<i>V. Ruseva</i> ANTHROPOLOGICAL STUDY OF THE SKELETAL REMAINS OF THE INDIVIDUALS BURIED IN GRAVES № 1–6, SV. GEORGI CHURCH, TRUDOVETS	169

NUMISMATICS, EPIGRAPHICS, SPHRAGISTICS AND PHALERISTICS

<i>Vladimir Penchev</i> HOARD OF THRACIAN IMITATIONS OF THASOS TETRADRACHMS FOUND IN THE TERRITORY OF THE VILLAGE OF DOLNO BOTEVO, HASKOVO PROVINCE.	176
---	-----

<i>Elina Anastasova</i> REVERSE COIN IMAGES AS A SOURCE OF INFORMATION ABOUT THE RELIGIOUS LIFE IN SERDICA	184
<i>Nevyan Mitev, Dragomir Georgiev</i> 17TH–18TH CENTURY EUROPEAN COINS FROM THE FUND OF THE HISTORY MUSEUM – PROVADIA	194
<i>Vladimir Penchev</i> HALER COINAGE AND THEIR DIVISIONS FROM THE 17TH – FIRST HALF OF THE 18TH CENTURY FROM THE NMH COLLECTION	201
<i>Nicolay Sharankov</i> LATIN DEDICATORY INSCRIPTION BY A TRIBUNUS FROM THE SURROUNDINGS OF THE VILLAGE OF CHOMAKOVITZI	261
<i>Valentina Zadgorska</i> ORDERS OF THE INDEPENDENT STATE OF CROATIA AND THE SLOVAK REPUBLIC IN THE NMH COLLECTION	268

HISTORY

<i>Nikolay Markov</i> CONCERNING THE “CRIMES” OF THE BOGOMILS, ACCORDING TO A MEDIEVAL SOURCE . . .	275
<i>Tzveta Raychevska</i> THE ANHALO SHIPYARD IN THE CAMPAIGN FOR THE CONQUEST OF CYPRUS (ACCORDING TO THE OTTOMAN REGISTER FROM 1570–1572)	285
<i>Nikolay Kochankov</i> CROATIAN-ITALIAN RELATIONS AND BULGARIAN DIPLOMACY (1941–1943)	295

ETHNOLOGY

<i>Nikolay Markov</i> HORROR IN DARKNESS. NOTES ON THE ORIGIN AND DEVELOPMENT OF THE WEREWOLF IMAGE	308
<i>Eli Gutseva</i> REMAKING THE CREATED. BULGARIAN “PATCHWORK” OF THE FIRST HALF OF THE 20TH CENTURY FROM THE COLLECTION OF THE NATIONAL MUSEUM OF HISTORY	330

MUSEUM ACTIVITIES

<i>Prof. Tsvetana Kyoseva</i> THE EXHIBITION “FRAGILE TOLERANCE (SAVING THE JEWS IN EUROPE DURING WORLD WAR II)” – A SUCCESSFUL EXPERIMENT AT THE NATIONAL HISTORY MUSEUM.	339
--	-----

COMMENTS

<i>Nikolay Markov</i> THE NAMES BULGARIANS AND SLAVS IN THE ITALIAN MEDIEVAL DOCUMENTS	353
---	-----